

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Multikult-forum Slutrapport

Seija Punnonen

Innehållsbeteckning

1	Projektets mål och inledning	3
2	Strukturforumet för bakgrundsorganisationer	5
3	Det kulturella mötesforumet	12
4	Barnkulturforumet.....	14
5	Information om projektet	17
6	Projektets resultat	20
7	Utvärdering	22

1 Projektets mål och inledning

Projektets mål

Syftet med Multikult-forumet var att främja den dubbelriktade integrationen, där det naturliga mötet mellan olika kulturer är det centrala. Inom projektet strävade man efter att underlätta samspelet mellan personer med olika kulturell bakgrund med hjälp av kulturella arbetsmetoder och engagerande kulturverksamhet. Målgruppen bestod av invandrabefolkningen i landskapet och projektet genomfördes inom tre forum.

Strukturforumet för bakgrundsorganisationer omfattade tre pilotkommuner, vars kultur- och biblioteksväsenden ville vara med och utveckla samarbetsstrukturerna för de mångkulturella tjänsterna. I strukturforumet samarbetade kommunerna med Multikult-forumets stöd med de lokala medborgarinstituten, tredje sektorns aktörer och övriga producenter av kulturtjänster. Målet var att skapa ett fungerande strukturellt partnerskap, utveckla samarbetet mellan olika parter som erbjuder mångkulturella tjänster, främja en positiv inställning gentemot det mångkulturella och skapa en modell som tillhandahåller information om mångkulturella tjänster för alla.

Det kulturella mötesforumet genomfördes i strukturforumets pilotkommuner. Målen med det kulturella mötesforumet var att skapa förutsättningar för naturlig interaktion på fritiden mellan de olika befolkningsgrupperna i kommunen, skapa möjligheter för möten mellan föreningarna i kommunen samt att uppmuntra föreningarna till samarbete.

Barnkulturforumet genomfördes i samarbete med Barnkulturnätverket i Österbotten BARK. Nätverket täcker hela landskapet Österbotten inklusive Karleby stad. I barnkulturforumet fokuserade man med hjälp av kulturarvspedagogik på frågor som rör emigration och immigration.

Projektid: 1.7.2014–31.5.2017.

Inledningen

Hösten 2014 läste projektchefen litteratur om invandring, vilket gav viktig information med tanke på projektets praxis. Trots ingående eftersökningar hittades ingen motsvarande verksamhet i stil med Multikult-forumet någonstans i Finland.

I augusti 2014 skickades ett meddelande till kommunernas kulturansvariga med information om det nya Multikult-forumet och en förfrågan om viljan att fungera som pilotkommun. Korsnäs, Jakobstad och Vasa valdes till pilotkommuner.

I Jakobstads strukturforum deltog Jakobstads kulturbyrå, Arbis, Pietarsaaren suomenkielinen työväenopisto, Ab Jakobstadsregionens Utvecklingsbolag Concordia, Jakobstads museum, integrationskoordinatören och Jakobstads bibliotek. Senare kom även projektet Kultur i Centrum och projektet Kulturell mångfald i Jakobstad med i gruppen.

I Vasas strukturforum deltog Vasa stads ungdomsavdelning, Vasa Arbis, Vaasa-opisto, TaiKon, Centret för konstfrämjande, Vasa vuxenutbildningscenter VAKK, Vasa stads kulturcenter, Röda Korsets finska avdelning i Vasa, Österbottens museum och Vasa stadsorkester.

I Korsnäs strukturforum deltog biblioteks- och fritidsväsendet i Korsnäs, 4H och Molpemarthona. Eftersom processen med valet av pilotkommuner tog flera månader, arbetade projektchefen hösten 2014 med uppgifter i anknytning till BARKs verksamhet. I BARK deltar invandrareleverna tillsammans med de andra eleverna i klassen i kulturarvspedagogik enligt integrationsprincipen.

2 Strukturforumet för bakgrundsorganisationer

Evenemangen har arrangerats av samtliga medlemmar i strukturforumet i varje pilotkommun om inte annat anges i texten.

Korsnäs

Multikult-forum arrangerade 28.6.2015 evenemanget Multikulturkonsert vid Molpe paviljong. Artisterna kom från Korsnäs, Malax, Island, Vitryssland, Gambia, Vasa och Bosnien. Programmet bestod av sång- och musikframföranden, dans och allsång. Molpemarthona ansvarade för serveringen i pausen.

I Korsnäs bibliotek arrangerades 22.10.2015 en kvällstillställning mot rasism, "Träningscirkel mot rasism", där man under ledning av en representant från FRK samtalade om rasism och gjorde en anknytande dramaövning.

Under den ukrainska aftonen i Malax 16.11.2015 uppträdde en sång- och dansgrupp från Ukraina samt olika talare. Multikult-forum hade bjudit in Olga Terentjeva, som berättade om Ukraina. Det bjöds också på ukrainska läckerheter och Ukrainas kulturcenter sålde hantverk. Aftonen var en riktig mötesarena för olika nationaliteter och totalt 80 personer mötte upp.

Flerspråkighetsevenemanget som koordinerades av Korsnäs Multikult-forum kom med i den nationella flerspråkighetsmånaden Satakielikuukausi 21.2–21.3.2016. Under sportlovet ordnades "Levande Alfabet" i biblioteket. Av givna bokstäver skulle man bilda ord på sitt eget modersmål. Både finländare och invandrare deltog i evenemanget.

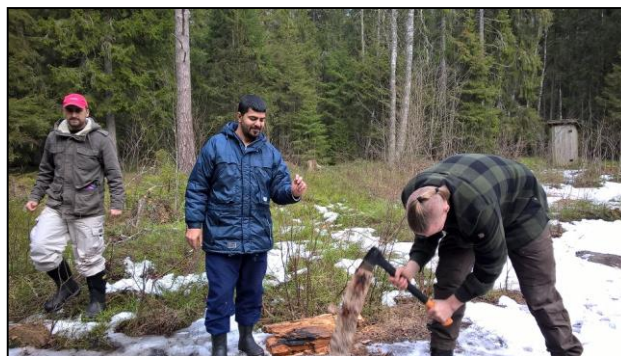

Asylsökande bosatta i Korsnäs bekantade sig med den finska naturen och allemansrätten under ledning av vildmarksguidestuderande Fred Södergran. Guidningen var en del av Södergrans slutarbete.

Fred Södergran lär ut hur man gör upp eld.

Deltagarna vandrade genom skogen till scouternas kott och lagade mat över öppen eld samt lärde sig göra upp eld och hugga ved. Deltagarna fick lära sig finska och svenska ord och meningar. Naturutflykterna gjordes i mars och april 2016.

Roger Nyfors visar hur man huggar ved.

Omkring 250 personer firade valborg på Korsnäsgården 2.5.2016. Maten donerades av nejdens odlare och matbutiker. Frivilliga stekte munkar. För barnen ordnades pysselverkstäder och ansiktsmålning, för de lite äldre ordnades musik. Många lokala Korsnäsbor deltog tillsammans med invånarna från flyktingförläggningen.

I en graffittiverkstad 7.5 och 14.5.2016 fick ungdomarna sätta sig in i graffittimålandets konst. Under första träffen gick man igenom teknikerna, såg på en film, planerade graffitti och övade på att måla. Under den andra träffen skapades det egentliga graffitikonstverket. Trots att det var mycket kallt ute, så målade ungdomarna med stor iver. En del av konstverket hamnade på väggen i ungdomsavdelningen i Korsnäs nyrenoverade bibliotek.

Graffittiverkstad i Korsnäs.

Boende från flyktingförläggningen var i början av juni 2016 ute i skogen för att markera ut en vandringsled, restaurera en grillplats och bygga en bättre bro över bäcken längs med vandringsleden. Vildmarksguide Fred Södergran fungerade som arbetsledare. Några dagar senare ordnades en grillfest utomhus. Trots inbjudan kom inga lokala invånare till festen, men desto fler invandrare dök i stället upp. De berättade om sina hemländer och fick samtidigt öva sig på att tala finska. I augusti var det igen dags för en skogsutflykt med bärplockning samt namn på bär och svampar på agendan.

I Strandhyddan i Molpe hölls en Skymningsfest 3.10.2016. Molpemarthona lagade mat av grönsaker och rotfrukter tillsammans med invandrarkvinnorna och lärde ut hur man kan ta till vara höstskörden. Deltagarna fick njuta av maten, som kvinnorna hade tillagat och grilla lammkorv, som hade donerats av Henrik Ingo, chef på Korsnäs flyktingförläggning. Utomhus ordnades olika aktiviteter från volleyboll och fotboll till pyssel. Festen samlade över 100 deltagare bland lokalbefolkningen och de asylsökande. Skymningsfesten fick ett stort tack av de asylsökande. Det var en uppiggande kväll som motvikt till det enformiga väntandet vid förläggningen.

Sånggruppen Simnot från Ukraina uppträdde 15.11.2016 i Korsnäs under deras World Christmas-turné. Bland de 80 åhörarna fanns både lokalbefolkning och boende från flyktingförläggningen.

Jukka Rajala-Granstubb höll i trådarna för en kort fotokurs 23.11.2016, där man gick igenom olika fototekniker med mobiltelefonens kamera, från ljussättning till bildbeskärning och val av motiv. Kursen var mycket omtyckt.

14.2.2017 ordnades en skönhetsafton, där två asylsökande frisörkor från Irak sminkade och gjorde underbara frisyrier på finländska kvinnor. Pensionerade frisörskan Marianne Lundgren lånade ut sin salong för kvällen. Under kvällen bjöds det också på samosa-bröd, som irakierna säljer i den lokala restaurangen.

Frisörskorna Sara och Bishra från Irak deltog i skönhetskvällen i Marianne Lundgrens salong.

En familjedag ute på isen stod på tur vid Edsviksjön 5.3.2017. Edsviksjöns allaktivitetsförening stod för programmet som ordnades på stranden och ute på isen. Både lokalbefolkning och folk från förläggningen deltog. En del av de asylsökande hade aldrig tidigare gått på is, men många av dem vågade sig ändå ut och prova på att åka med sparkstötting. Folk grillade korv och åt våfflor och njöt av att vistas utomhus.

På Världspoesidagen 21.3.2017 ordnas en poesikväll i Korsnäs bibliotek där man läste poesi på olika språk. Carita Nyströms dikter hade översatts till dari, arabiska och persiska. Under kvällen fick man också höra en dikt av en ung asylsökande.

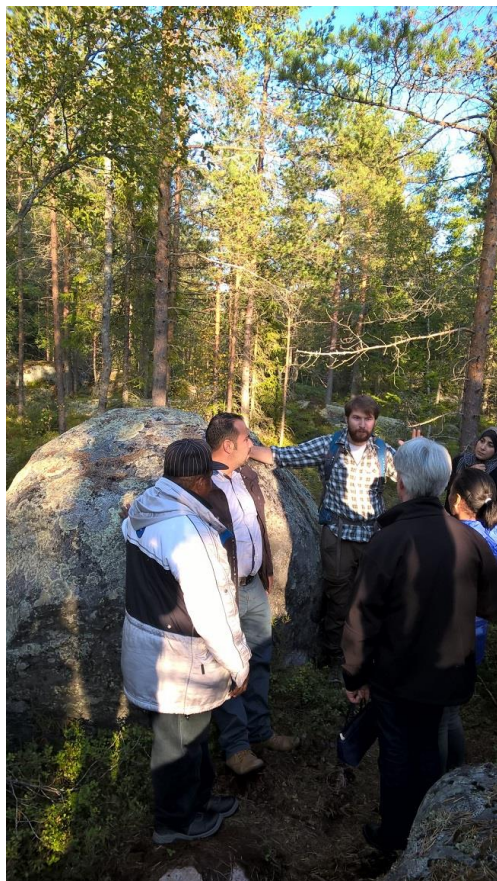
I mars-april 2017 ordnades fotoutställningen Mitt Korsnäs i Korsnäs bibliotek. Barn och unga från förläggningen hade skrivit texter på sitt eget språk till fotografierna. En del av texterna översattes också till svenska.

Valborg firades i Korsnäs bibliotek 3.5.2017. Detta var de asylsökandes sista månad i Korsnäs innan flytten till någon annan ort i Finland. Stämningen på valborgsfesten var mycket varm och glad, men samtidigt lite vemodig. En barnkör uppträdde med flera sånger. Under kvällen fick man också pyssla, prata och skratta. Vi fick också höra ett spontant sånguppträdande. Lokala invånare deltog också i festen som totalt samlade 70 personer.

Under våren 2017 fortsätter Väncaféet på biblioteket varannan vecka. Där får asylsökande och deras finländska vänner träffas.

Jakobstad

Multikult-forum i Jakobstad tog med invandrare till Aspegrens midsommarfest 17.6.2015. Bertel Widjeskog höll ett föredrag om den finlandssvenska midsommartraditionen. Hans föredrag tolkades till arabiska. Invandrarna deltog aktivt i programmet, till exempel i dekoreringsen av midsommarstången och i dansen.

En hel buss full med invandrare åkte på skogsutfärd 14.9.2015. Vildmarksguide Trey Howard berättade om allemansrätten och vilka bär man kan äta. Många av invandrarna hade aldrig tidigare varit ute i skogen och speciellt kvinnorna var ivriga bärplockare. Vädret var fantastiskt. Utflykten upplevdes som viktig, eftersom många av dem som redan bott flera år i Finland aldrig har varit ute i skogen.

Invandrarna bjöds på en rundtur bland Jakobstads stadsdelar och sevärdheter 11.11.2015. Det fanns två bussar, den ena med en finsk guide och den andra med en svensk guide. Deltagarna var nöjda och tackade guiderna för sitt klara och tydliga språk.

Trey Howard förklarar allemansrätten.

Elva språkstudierandegrupper bekantade sig med jultraditionen i Jakobstad på Malmska gården 9.12.2015 och 10.12.2015. Besökarna fick höra om sjöfartens inverkan på stadsbornas liv samt om jultraditioner och julens symboler.

Sjöfartshistoria på Jakobstads museum.

En grupp invandrare fick bekanta sig med kulturobjekt i Jakobstads centrum på en kulturpromenad 12.5.2016. Promenaden startade med en presentation av bibliotekets verksamhet och fortsatte till Skolparken och Allegro. Guidningen gick på finska och svenska. Speciellt växterna i Skolparken inspirerade till diskussioner när deltagarna hittade växter från sitt eget hemland.

Skolparken och Strengberg.

I slutet av år 2016 startade ett fotoprojekt under ledning av belgaren Dieter Berghmans. Projektet riktade sig till ensamkommande unga som bor på Miranda eller går hos Lumina. Fotografierna ska ställas ut senare.

Multikult-forum startade en vänverksamhet vid HötorgCentret, där 4–5 invandrarkvinnor utbildades till vänner för äldre personer. Syftet var att hitta personer som under en längre tid förbinder sig till vänverksamheten. Röda Korset fungerade som utbildare och Jakobstadsnejdens integrationsenhet fungerade som ansvarig enhet för verksamheten.

Vasa

Multikult-forum skulle i oktober 2015 delta i den avslutande festen för Skolornas kulturvecka som ordnades av Vasa kulturcenter, men evenemanget inhiherades på grund av för få deltagare. Raija Airaksinen-Björklund höll i trådarna för berättarverkstäder på Vöyrinkaupungin koulu 14–15.12.2015. Hon jobbade med två åttonde klasser, den ena med elever som får allmän undervisning och den andra med invandrarelever som behöver stödundervisning. På den första lektionen gjorde eleverna olika övningar och på den följande lektionen förberedde de en gemensam dramaföreställning.

Som en del av flerspråkighetsmånaden Satakielikuukausii ordnades 12.3.2016 evenemanget "Sata kieltä, tuhat taitoa – Hundra språk, tusen konst" på TaiKon. Under evenemanget ordnades verkstäder i ordkonst, pärlarbeten, skulptur, drama, bildkonst och dans. På plats fanns också hantverkare med uppvisningar och utställningar samt pysselverkstäder. På FRK:s ballonger fick man skriva hälsningar på olika språk. En grupp kockstuderande med invandrabakgrund från VAKK hade bakat produkterna som såldes i caféet. Över 100 personer deltog i evenemanget. På kvällen var det dags för evenemanget "Maista Maailmaa – Smaker från världen" på Kulturhuset Fanny, där man fick smaka på mat från olika länder och njuta av flera olika programnummer.

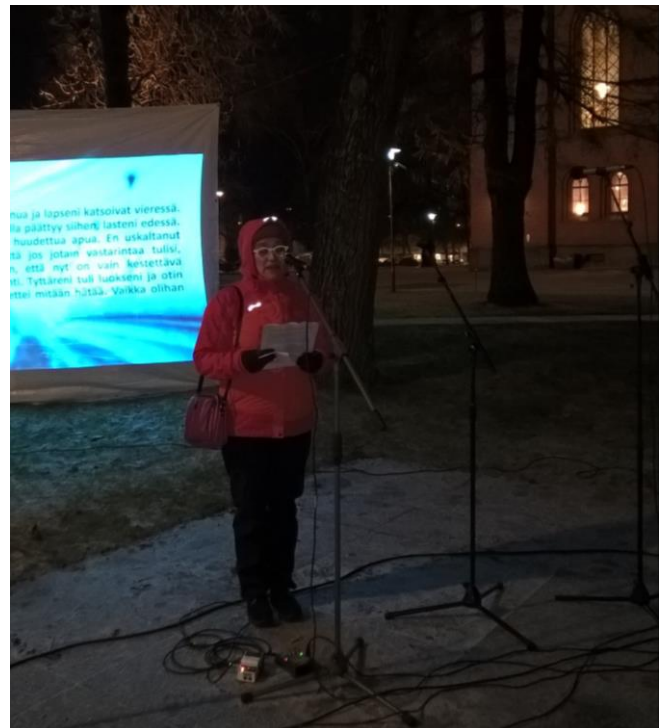
Hundra språk – Tusen konstler – Smaker från världen

Multikult-forum var med om att arrangera triennalen för samfundskonst Mot+tagning. I Korsnäståget reste man i maj 2016 en tillfällig skulpturpaviljong som lokala ungdomar och den svenska konstnärgruppen Lokal A planerade tillsammans. I vernissagen deltog mycket ungdomar och lokalt folk. På torget visades en fotoutställning med fotografier av invandrare. Från Multikult-forum deltog projektchefen, Vasa stads kulturcenter och Centret för konstfrämjande. Hela tillställningen organiserades av Plattform r.f.

Christina Rickardsson, som adopterades från gatorna i Sao Paulo, berättade sin story på Övningskolans gymnasium 26.10.2016 och på Borgaregatans skola 27.10.2016. Eleverna fängslades av den otroliga berättelsen.

FN:s orangea dagar (25.11–10.12.) är en världsomfattande kampanj för att få slut på våldet mot flickor och kvinnor. Multikult-forum i Vasa ordnade program i Kyrkparken i Vasa på orangea dagen 25.11.2016. På programmet stod tal, musik och en video där kvinnor som blivit utsatta för våld berättade om sina upplevelser. Plan fanns också på plats och presenterade sin verksamhet och det bjöds på saft. I Kyrkparken fanns orangea, upplysta tält som ljuskonstinstallationer. Före evenemanget fästes orangea stickade graffittin i träden längs esplanaderna i centrum som en påminnelse om den orangea dagen. Idén var att man kunde navigera sig fram till evenemangsplatsen längs de orangea linjerna.

Sannasirkku Autio håller festtal.

Den orangea dagen. Malviniemi Company: Mind your flowers, en dansföreställning.

Mångkulturella serieverkstäder ordnades i några skolor i Vasa och Vörå 11–12.1.2017. Åttonde klasser med bildkonst som tillvalsämne i Merenkurkun koulu och Variskan koulu samt två sjunde klasser från Tegengrenskolan deltog i Seriecentrets mångkulturella serieverkstäder. Som handledare fungerade Stina Riikonen och Luis Bellido. Verkstäderna koordinerades av Centret för konstfrämjande och Multikult-forums projektchef.

Serieutställningen mot rasism "Nyt riittä!" visades på Café Sweet Vaasa, träffpunkt Huudi och Variskas bibliotek 12.1–28.2.2017. På Café Sweet Vaasa ordnades en öppen verkstad i samband med utställningen 12.1.2017. Centret för konstfrämjande och Multikult-forums projektchef arrangerade serieutställningarna.

3 Det kulturella mötesforumet

Vasa

I Vasa gjordes olika åtgärder för att förverkliga det kulturella mötesforumet i praktiken. Samarbetet mellan föreningarna visade sig vara en utmaning. Till exempel var Kalevalaisets intresserade av ett samarbete, men problemet var att hitta en intresserad invandrarförening. En etnisk förening hade meddelat att de kommer att delta, men de drog sig ur projektet. Över huvud taget var det svårt att få samarbetet mellan föreningarna att fungera, eftersom så många invandrarföreningar främst koncentrerar sig på att upprätthålla sin egen kultur. Kulturmöten i övrigt skedde vid olika tillställningar.

Multikult-forum deltog i Konstens natt 6.8.2015. Kpanlogo Yedes musiker och dansare uppträdde i tältet på torget. I samma tält gjorde man också flätor och sålde afrikansk mat. Konstens natt drog en stor publik.

Den internationella kak- och valborgsfesten firades på Kulturhuset Fanny 30.4.2016. Inträdesavgiften var en hembakad kaka, och med en kaka fick fem personer inträde till festen. Syftet var att presentera receptet för de andra och berätta om receptets bakgrund. Musikorkestern Kids´ café uppträdde och för barnen ordnades en verkstad med

tillverkning av majvippor och armband. Alla kakor gick åt. I festen deltog både invandrare och finländare, sammanlagt ca 100 personer. Evenemanget ordnades av Centret för konstfrämjande, Vasa stads kulturcenter och Multikult-forums projektchef.

En informationskväll för invandrarföreningar ordnades i Kulturhuset Fanny 13.5.2016. Multikult-forum och Centret för konstfrämjande presenterade sig och efter det fick invandrarorganisationerna berätta om sin verksamhet. I kvällen deltog åtta olika föreningar.

Föreningen 4H i Vasa, Vasa familjecenter och Multikult-forums projektchef ordnade en grillkväll vid Alkula 24.8.2016. Alla tog med sig egen mat att grilla och för barnen ordnades pyssel. Man dansade också historiska danser under kvällen. Vädret var fint och både lokalbefolkning och invandrare deltog. Invånarna i området önskade sig fler evenemang av detta slag.

På Independence partyt 3.10.2016 diskuterade man kulturutbudet och deltagarnas kulturer och jämförde dem med den finländska kulturen.

Från familjecentret Helmi och Kotomaja kom tre grupper till Stundars museum för att bekanta sig med det finländska kulturarvet. De kvinnliga deltagarna bakade bullar och bekantade sig

med museiområdet och dess historia. De manliga deltagarna tillverkade egna pepparkaksformar, gjorde pepparkakor med dem och fick information om lokalhistoria.

Bullalängder och pepparkakor på Stundars.

Korsnäs

I Korsnäs var det kulturella mötesforumet integrerat med strukturforumet, eftersom kommunen bara har en invandrarförening och den koncentrerar sig på bosnisk fotboll. Möten mellan kulturerna sker naturligt vid olika evenemang där både lokalbefolkning och invandrare deltar. Beskrivningar av evenemangen ingår i kapitlet Strukturforumet för bakgrundsorganisationer.

Jakobstad

Även i Jakobstad var det kulturella mötesforumet en del av strukturforumet, eftersom staden bara har en invandrarförening, Multicultural MAIJA r.f. Man hade goda samarbetsplaner, men hann aldrig förverkliga dem på grund av renoveringen av föreningens utrymmen.

4 Barnkulturforumet

I den här rapporten behandlas Barnkulturnätverket BARK i ett eget kapitel, eftersom samarbetet mellan BARK och Multikult-forum skedde inom hela landskapet Österbotten och inte bara i de tre pilotkommunerna. Multikult-forums projektchef förberedde tidsresor, fungerade som ledare för tidsresorna och skötte alla praktiska arrangemang för de övriga evenemangen.

Barnkulturforumet i samarbete med BARK. BARK stod för de eventuella kostnaderna och Multikult-forum bidrog med sin arbetsinsats.

Barnkulturnätverket i Lapinlax LASTU besökte Österbotten 7–8.8.2014 och handledde arkitekturverkstäder för treorna och fyrona i Nummen koulu.

På Stundars museum ordnade man i september 2014 emigrationstidsresor från år 1903 för sjuorna vid Korsholms högstadium. Eleverna fick vid sidan om vardagssysslor fundera på immigration, alltså om det lönade sig att flytta till Amerika för att arbeta. Genom emigrationstemat ville man föra fram det faktum att man genom tiderna i stora skaror har flyttat från Finland till andra länder. På så sätt är det ingenting konstigt med dagens immigration till Finland.

På Grundtvig-träffen 24–26.9.2014 fick BARK gäster från Island, Sverige, Belgien och Polen. Temat var "A place and it's story". Under träffen funderade man på människors hembygdsidentitet ur berättelsernas synvinkel. Till exempel hur skapas invandrarnas hemortsuppfattning när de inte har bott så lång tid på den nya hemorten. Grundtvig-gästerna deltog i tidsresor i Storkyro och Stundars samt besökte Närpes, Oravais och Malax.

På hembygdsmuseet i Storkyro åkte man 18–29.9.2014 tillbaka i tiden till tiden före slaget i Napo 1714 när man väntade på att de ryska trupperna skulle komma. Elever från Storkyro och närkommunerna fick bl.a. såga ved, väga säd, tvätta kläder och sy i knappar. Samtidigt gavs eleverna information om livet på den tiden. I den sista stora tvåspråkiga tidsresan deltog också Grundtvig-träffens deltagare.

BARK och Multikult-forum besökte Antwerpen för att bekanta sig med belgarnas Grundtvig-samarbetsparters metod Digital Storytelling 2–4.12.2014. Metoden är mycket tillämpbar på den finländska miljön.

Enmansorkestern Yhden Joukon orkesteri gav konserter i skolorna Laihian koulu, Savilahden koulu, Isolahden koulu, Huutoniemen koulu och Länsimetsän koulu 11–12.12.2014. Multikult-forum skötte det praktiska arrangemanget och BARK stod för kostnaderna.

Projektchefen var med och genomförde utställningen "Cirkusen kommer till stan" i januari 2015 i Vasa stadsbibliotek. Utställningen har producerats av Tammerfors stads kulturtjänster.

Förhandlingar om kulturläroplanen hölls totalt tre gånger. Multikult-forum deltog i planeringsmötena och förde fram den mångkulturella aspekten. Jakobstad, Larsmo och Pedersöre granskade vilka funktioner som är kopplade till kulturläroplanen. Man diskuterade vilken typ av verksamhet man ska erbjuda för skolornas olika årskurser de kommande åren.

Resultatet blev en färdig ram för den lokala och regionala kulturläroplanen. Regionens åttondeklassister deltog i den mångkulturella delen.

Pilottidsresorna som hör till ovan nämnda kulturläroplan arrangerades i Aspegrens trädgård i Jakobstad i april-maj. Femmorna från Jakobstad, Larsmo, Pedersöre och Nykarleby fick prova på livet år 1836. Runebergs syster höll ordning och reda i skolan, en skrämmande gumma kokade örter i källaren, eleverna bakade bröd, sågade ved och gödslade grönsakslandet.

Yrkeshögskolan Novias Teater i undervisning (TIU) förberedde två pjäser för elever i grundskolans åk 7–9. Pjäsernas teman var år 1918 och Sjalö. Projektchefen deltog i de praktiska arrangemangen av pjäserna som uppfördes för åttorna i Petalax skola och för ungdomsklassen för invandrare i Vasa.

Över 800 skolor runtom i Finland deltog i Sibelius-internetkonserten. Också skolor i Korsnäs, Jakobstad och Vasa såg konserten som sändes från Tammerfors 20.11. Multikult-forums projektchef skötte förbindelsen mellan Tammerfors och de österbottniska kommunerna.

Sibelius-internetkonsert.

Enmansorkestern Yhden Joukon orkesteri gav två konserter i Storckyrö, två i Kristinestad och en i Kaskö. Multikult-forum skötte det praktiska arrangemanget och BARK stod för kostnaderna. I Kristinestad bjöd man också in barn från daghemmet vid Röda Korsets förläggning.

Den mångkulturella musikgruppen Kids´Café från Helsingfors uppträdde på Mustasaaren keskusoulu 29.4.2016 och konserten togs mycket bra emot. Multikult-forum skötte konsertarrangemanget.

Femteklassisterna i Vasa deltog i 1974-årstidsresor 5–31.10.2016 på Vasa stadsbibliotek. Temat var det samma som på våren i något förändrad form.

Orffit uppträdde på sin turné i Österbotten i lågstadieskolorna i Laihela, Storckyrö och Lillkyrö 22–24.11.2016. Konserterna hade sammanlagt 1 044 åhörare.

I januari 2017 fick åttonde klasserna i Vasa bekanta sig med händelser och livet i januari år 1917 på Tidsreseturnén Finland 100 som ordnades i stadshuset. På programmet stod tillverkning av utblandat smör, chifferskrift, tidstavlor, exercis, skolgång, förbindning av sår och knappsömning. Sjundeklassisterna från Korsholms högstadium fick 6.2.2017 återuppleva Jarl Hemmers ungdomstid år 1911 på Stundars museum. De tillagade änglamat, gymnastiserade, skrev dikter, löste chiffer, övade prickskytte och sjöng.

Barnkulturforumet i samarbete med BARK. Multikult-forum bidrog med sin arbetsinsats och medfinansiering.

Sjätteklassisterna i Vasa åkte på tidsresa till år 1956 i Ritz 27.10–4.11.2014. Vid sidan om dans, rekkaka, färgläggning och marmorkolor pratade man om folkresningen i Ungern och glorifieringen av Amerika.

BARK och Multikult-forum producerade en Digital Storytelling-verkstad, som en del av Grundtvig-projektet, i maj 2015 i Kristinestad. Susanna Shearman fungerade som handledare. Tio invandrare skrev ner sin egen berättelse och tog foton. Deltagarna spelade in sin berättelse och inspelningarna kombinerades med fotografierna, så att man fick digitala berättelser. Vissa familjer skrev berättelserna tillsammans, så att man totalt fick sju berättelser som med deltagarnas tillåtelse har laddats upp på YouTube. Deltagarna och producenterna tyckte att processen var mycket viktig; man fick vi göra invandrarnas röster hörda.

Sjätteklassisterna i Vasa och en grupp högstadielärover åkte i oktober-november på tidsresor till år 1799. Temat var skeppsredare Abraham Falander. Eleverna fick slå rep, lasta skepp, slå knopar, läsa kartor och äta exotisk mat samt lära sig en skeppsdans.

Tidsresa 1799: lasta skeppet.

Kristliga folkhögskolan i Nykarleby ordnade i samarbete med BARK och Multikult-forum mångkulturella temadagar för åttondeklassisterna i Larsmo och Nykarleby 14–15.3.2016. Sammanlagt 20 länder presenterade sig och eleverna fick bl.a. smaka på mat från olika länder, lära sig främmande alfabet, dansa, lyssna på föredrag och lära känna föremål från olika kulturer.

I Seinäjoki ordnades 21.4.2016 barnkulturcentrens vårdagar, där man fick lära sig att använda en ny statistisk tabell.

Femteklassisterna i Vasa fick (i april-maj 2016 och i oktober 2016) åka på tidsresor till 1970-talet på Vasa stadsbibliotek. Temat var kommunal dagvård och grundskola, nyckelbarn, samhällslig påverkan, musik och 70-talets bibliotek. Bibliotekspersonalen fick åka på en egen tidsresa. Projektchefen deltog i kulturarvskonferensen Bridging Ages 13–16.9.2016 i Kalmar. Projektchefen höll ett föredrag om Multikult-forum-projektet och fungerade som handledare på en tidsresa.

5 Information om projektet

Projektchefen deltog under projekttiden i följande konferenser och seminarier:

2014

- 2–3.9 Taikalamppu-möte, Kimitoön
- 31.10 Kommunernas kulturansvariga, Laihela
- 1.10 Seminarium för lokala muséer, Lillkyro/Vasa
- 2–4.12 Grundtvig-resa till Antwerpen

2015

- 21.1 iMingel Concordia, Jakobstad
- 22.1 Seminariet Kulttuuripalvelut kaiken ytimessä, Vasa
- 12.2 Nätverket Auroras seminarium, Vasa
- 10.3 Kommunernas kulturansvariga, Nykarleby
- 26.3 Seminariet Välfärd och partnerskap från kulturen, Vörå
- 22.4 Seminariet Ett gemensamt Österbotten för alla, Vasa
- 11–13.6 Pop-up Österbotten, Helsingfors
- 6.10 Seminariet Muuttuva museo, Kauhava
- 26.11 Seminariet Mångfald är rikedom

2016

- 21.1 Kulturberättelse 2050, Vasa Arbis
- 26.1 Seminariet Välfärd för kommuner över gränser, Vasa
- 9.2 Seminariet Yttrandefrihet, demokrati och extremism, Vasa
- 16.3 Kommunernas kulturansvariga, Pedersöre
- 18.4 Seminariet Kulttuuripalveluilla tuloksellista kotouttamista, Tavastehus
- 21.4 Barnkulturcentrens vårdag, Seinäjoki
- 25.8 Seminariet Konst, kultur och välbefinnande, Korsholm
- 7.9 Kommunernas kulturansvariga och seminariet Ett gemensamt Österbotten för alla, Vasa
- 13–16.9 Konferensen Bridging Ages, Kalmar
- 28.9 Integra-seminariet, Karleby
- 7–8.12 Seminariet Kulturen och civilsamhällets roll som integrationsarena

2017

- 7.3 Seminariet Luovat metodit maahanmuuttajatyössä
- 7.4 Multikult-forumets slutseminarium

Antal evenemang och deltagare

	Evenemang	Deltagare
Korsnäs	24	913
Jakobstad	17	535
Vasa	23	1 403
Barnkulturforumet	56	5 894
Övriga	5	76
TOTALT	125	8 821

Det stora antalet deltagare i barnkulturforumets evenemang förklaras av de många tidsresorna och konsertturnéerna som Barnkulturnätverket Bark har genomfört i samarbete med Multikult-forumet.

I Multikult-forumets evenemang har sammanlagt 8 821 personer deltagit.

Styrgruppen

Ann-Maj Björkell-Holm har fungerat som ordförande för styrgruppen. Styrgruppens medlemmar bestod av Carola Bäckström, Emine Ehrström (fram till augusti 2016), Tarja Hautamäki, Maarit Puhakka och Päivi Rosnell. Styrgruppen sammanträdde sammanlagt nio gånger.

Samarbetsparter som deltagit i projektet

Ab Jakobstadsregionens Utvecklingsbolag Concordia
Auroras-nätverket
Biblioteks- och kulturväsendet i Korsnäs
Brottsofferjouren i Västra Finland
Café Sweet Vaasa
Centret för konstfrämjande
Edsviksjöns allaktivitetsförening
Finlands UN Women Vasa lokalkommitté
Fritidsväsendet i Korsnäs
Integrationsenheten i Jakobstadsnejden
Isonkyrön kotiseutuyhdistys
Jakobstads Arbis
Jakobstads kulturbyrå
Jakobstadsnejdens Guider r.f.
Jakobstads stadsbibliotek
Jakobstads stadsmuseum
Konstverkstaden Malakta
Korsnäs 4H
Kotomaja
Kpanlogo Yede ry.
Kristliga folkhögskolan Kredu
Kultur och fritidsväsendet i Kristinestad
Malax kommun, fritidskansliet

Molpe Marthaförening r.f.
Multicultural MAIJA rf.
Pietarsaaren suomenkielinen työväenopisto
Plan International Finland
Platform rf.
Rosenlund
Röda Korset/Österbottens svenska distrikt
Röda Korsets flyktingförläggning i Korsnäs
Stundars museum
Suomen Punainen Risti/Vaasan suomalainen osasto
TaiKon – Grundläggande konstundervisning i Vasa
Vaasan 4H-yhdistys
Vaasan somalinaisten kehitys ry
Vaasan soroptimistklubi ry.
Vaasa-opisto
Vasa Arbis
Vasa mödra- och skyddshem
Vasa stadsbibliotek
Vasa stads familjecenter
Vasa stads fritidsverk / ungdomsavdelning
Vasa stads kulturcenter
Vasa stadsorkester
Vasa vuxenutbildningscenter
Yrkesakademin i Österbotten
Zonta Club of Vaasa-Vasa
Österbottens barnkulturnätverk BARK
Österbottens museum

6 Projektets resultat

Inom projektet genomfördes i enlighet med projektmålsättningarna olika samarbetsprojekt, vars syfte var att utveckla de mångkulturella samarbetsstrukturerna och den mångkulturella verksamheten. Det mest ändamålsenliga var att arrangera praktiska evenemang där man kunde testa olika typer av samarbetsformer. Samarbetsparterna hittade nya partners och nätverk. Inom projektet lärde man sig hur samarbetet fungerar mellan olika aktörer.

Invandrarernas vardag har i och med projektet livats upp och de har fått lära sig nya saker samt fått nya perspektiv på den finländska kulturen. De har varit mycket tacksamma över de evenemang som ordnats. Såväl invandrarna som lokalbefolkningen har knutit nya vänskapsband. Också finländarna har gett evenemangen ett stort tack och bett om fler evenemang av dessa slag speciellt då det gäller något som ordnas i olika stadsdelar.

Invandrarerna önskar mest att få möta finländare och att få möjlighet att utveckla sina färdigheter i att använda finska och svenska i samtal. De evenemang som ordnas för eller i samarbete med invandrare behöver inte nödvändigtvis vara på något sätt stora eller krävande att förbereda. En förenklad idé eller ett tema kan bära tillräckligt långt och många gånger räcker det med ett enkelt genomförande av idéerna. En bra stomme utgörs ofta av lite program och lite servering. På vissa av Multikult-forums tillställningar har invandrarna själva hittat på program, till exempel bara genom att spela musik och dansa.

Projektet kommer att leva vidare i samarbetet mellan olika aktörer. Till exempel så kommer gruppen i Vasa att fortsätta träffas och som bäst håller de på att förbereda den orangea dagen som ordnas hösten 2017. I Jakobstad har man funderat på att fortsätta verksamheten genom en mångkulturell förening. I framtiden kan det uppstå projekt som tangerar Multikult-forumet.

Strategisk planering

Strategisk planering hjälper aktörerna att rikta sina resurser ändamålsenligt till olika parter. I ett konstruktivt partnerskap bestäms samarbetsstrukturerna utgående ifrån antalet aktörer, arbetsbeskrivningar och särdrag i de enskilda kommunerna och man kan inte på rak arm ge en entydig modell.

För varje evenemang som arrangeras eller i samarbetet i övrigt finns dock vissa grundläggande principer som man går efter. Det är viktigt att det finns en stark projektstyrning när man arrangerar evenemang eller samarbete i övrigt. Det finns skäl att noggrant anteckna samtliga deltagande parter arbetsbeskrivningar och ansvarsområden, så att var och en kommer ihåg sin uppgift. En person måste ha ansvaret för koordineringen av helheten, för samordningen av olika ärenden och frågor som dyker upp under arbetets gång. Genast i början finns det skäl att utreda vilka parter som är redo att delta i finansieringen. De som inte har möjlighet att delta med ekonomiska resurser kan i stället bidra med arbetsinsatser, som ofta är mycket viktigt det också.

Det ligger en styrka i samarbete. Ofta förädlas de egna och andras idéer bättre bland flera aktörer. Ingen får för stor arbetsbörda när det finns fler samarbetsparter. Att arbeta i nätverk är dagens melodi och en bärkraft som det lönar sig att hålla fast vid.

Det lönar sig också att utnyttja biblioteken som mötesplatser. Våra biblioteksinstitutioner som är gratis är inte bekanta för alla invandrare, för att inte tala om alla samlingar på främmande språk och lånesamarbetet mellan de olika biblioteken. I flera bibliotek är det dessutom möjligt att arrangera småskaliga evenemang.

Att arrangera mångkulturella evenemang skiljer sig i sig inte speciellt mycket från att arrangera andra motsvarande evenemang. Den största skillnaden ligger i att sprida information om evenemangen. Alla invandras språkkunskaper är inte ännu tillräckligt starka och de hittar inte till exempel webbsidor så lätt. Skriven information tas kanske inte lika seriöst som muntlig information. För att få fram informationen är det mycket bättre att satsa på djungeltrumman och på information via nätverk som har att göra med invandrare. Bilder hjälper också att förstå vilken typ av evenemang det är fråga om.

I en liten kommun sätter man vanligtvis planerna i verket relativt snabbt, eftersom människorna i kommunen känner sitt nätverk så väl. I en större kommun måste man kanske reservera lite mer tid för bakgrundsarbete.

När man arrangerar mångkulturell kulturverksamhet i kommunen, lönar det sig att samarbeta i så bred skala som möjligt. Schemat visar ett exempel på olika samarbetsparter som kan komma på fråga.

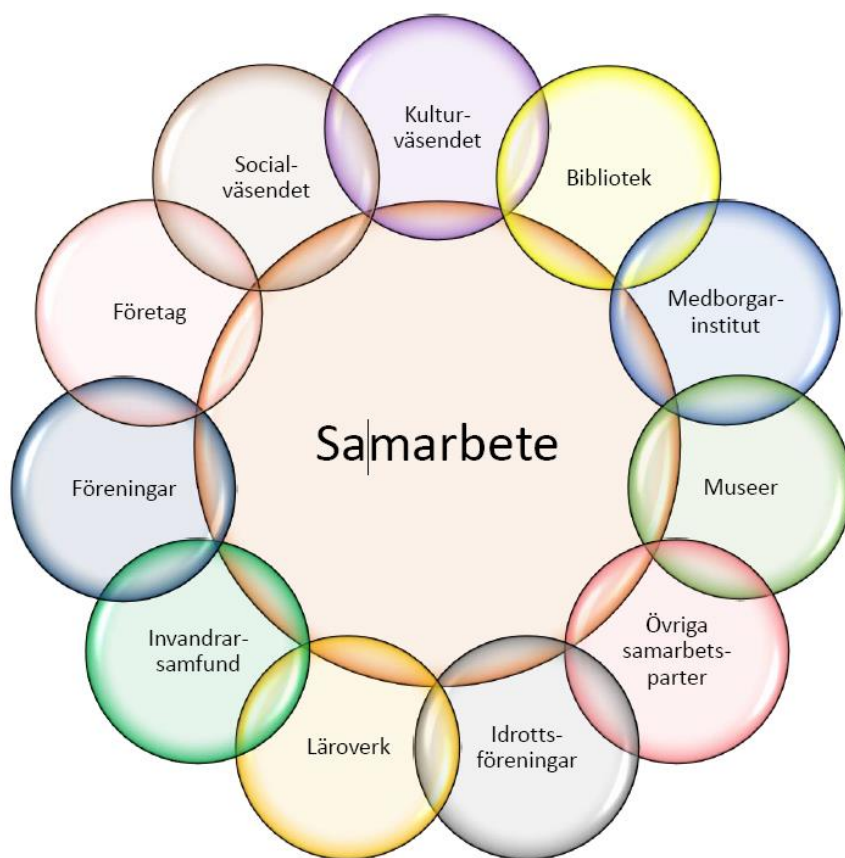

Bild: Möjliga samarbetsparter när man ordnar mångkulturell kulturverksamhet i kommunen.

7 Utvärdering

För strukturforumets del förverkligades projektmålsättningarna. En del av resultaten var uppmuntrande. Nya samarbetsstrukturer utvecklades och man lyckades dela med sig av kunskap och kompetens. De parter som deltog i projektet fick insikt i sådant som måste tas i beaktande när man organiserar mångkulturella åtgärder inom kulturens område.

I det kulturella mötesforumet förverkligades samarbetet mellan föreningarna inte alltid enligt projektplanen, speciellt på grund av att det var utmanande att få med invandrarföreningarna. Man lyckades dock ordna kulturmöten på andra sätt.

Barnkulturforumet genomfördes enligt planerna och eleverna gavs en möjlighet att reflektera över invandring på olika tidsresor och till exempel på den mångkulturella konserten Kid's Café. Många invandrabarn har haft en aha-upplevelse när de har märkt hur Finland har utvecklats från ett fattigt land till en välfärdsstat. Ett invandrabarn konstaterade efter 1974-årstidsresa att hen inte hade vetat att Finlands historia var så intressant.

Flera parter har tackat Multikult-forumet för den möjlighet man har gett till samarbete inom det mångkulturella kulturområdet och för att man har fått lära känna nya samarbetsparter och aktörer. Största delen av evenemangen och aktiviteterna skulle inte ha lyckats utan de arbetsinsatser och ekonomiska resurser som projektet gjorde möjliga. Var och en har bidragit med sina egna styrkor och nätverk. Tack vare projektet föddes sådana kontakter och nätverk som man har haft nytta av även på andra håll.

De aktörer som deltog i projektet upplevde att projektet har gett möjligheter för kreativa och spontana idéer. De tyckte att samarbetet över sektorsgränserna var bra och att de breda sektorsgränserna var bra. En del tyckte att grupperna hade kunnat vara ännu bredare, men i så fall hade det kunnat bli besvärligt att administrera grupperna.

Generellt sett var en utmaning i projektarbetet det att man inte kunde upprätthålla verksamheten på lång sikt, vilket skulle ha förbättrat resultaten på lång sikt samt kontinuiteten. Det tar alltid sin egen tid att bygga upp nätverk och hitta målgrupper. Men inom den mångkulturella kulturverksamheten skulle det finnas mycket att göra, för kultur är ett utmärkt verktyg för integration. Kulturverksamheten öppnar upp den finländska kultur- och kutymkoden för invandrare och språkkunskapernas nivå är vanligtvis inget hinder för deltagandet. När man deltar i kulturprogram hittar man gemensamma samtalsämnen och sysslor som gör att kommunikationen kan kännas naturligare. Invandrarna berikar vårt kulturliv och för kanske också med sig nya sätt att tänka och se på saker och ting.

Har vi ökat medvetenheten om mångkultur? Ja. En del har övervunnit sin rädsla för det okända och vågat lära känna dem som har kommit hit från andra länder. Å andra sidan har de tuffare attityderna gentemot olika minoriteter haft en negativ effekt på hur invandrare accepteras som en del av det finländska samhället. Man kan faktiskt säga att den dubbelriktade integrationen fungerar bättre åt det ena hållet. Det är lättare att integrera invandrare än finländare. En sak i vårt samhälle ser dock säker ut: Finland kommer att förbli ett kulturellt mångsidigt land.

**Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto**

Sandögatan 6 - Hietasaarenkatu 6
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa
Tfn - Puh. 06 320 6500

www.obotnia.fi
info@obotnia.fi